

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ ผลของโปรแกรมสนับสนุนการจัดการตนเองต่อพฤติกรรมจัดการตนเองและระดับไขมันในเลือดของผู้สูงอายุที่มีภาวะไขมันในเลือดผิดปกติ

ผู้เขียน นางสาวสุทธิลักษณ์ จันทะวัง

ปริญญา พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต (การพยาบาลผู้สูงอายุ)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ศิริรัตน์	ปานอุทัย	อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
อาจารย์ ดร. ทศพร	คำผลศิริ	อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

บทคัดย่อ

ภาวะไขมันในเลือดผิดปกติเป็นภาวะความเจ็บป่วยเรื้อรัง และเป็นปัจจัยเสี่ยงต่อการเกิดโรคหัวใจและหลอดเลือด การสนับสนุนให้ผู้สูงอายุสามารถจัดการตนเองเกี่ยวกับภาวะไขมันในเลือดผิดปกติจะช่วยควบคุมระดับไขมันในเลือด การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลองมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของโปรแกรมสนับสนุนการจัดการตนเองต่อพฤติกรรมจัดการตนเองและระดับไขมันในเลือดของผู้สูงอายุที่มีภาวะไขมันในเลือดผิดปกติ กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้สูงอายุที่มีภาวะไขมันในเลือดผิดปกติ อายุ 60 ปีขึ้นไป จำนวน 51 ราย ที่มารับบริการที่หน่วยตรวจผู้ป่วยนอกอายุรกรรมโรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่ ระหว่างเดือนมีนาคมถึงเดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2554 โดยสุ่มกลุ่มตัวอย่างเข้ากลุ่มควบคุม 26 ราย และกลุ่มทดลอง 25 ราย กลุ่มควบคุมได้รับการพยาบาลตามปกติ กลุ่มทดลองเข้าร่วมโปรแกรมสนับสนุนการจัดการตนเองสำหรับผู้สูงอายุที่มีภาวะไขมันในเลือดผิดปกติ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย โปรแกรมสนับสนุนการจัดการตนเองของผู้สูงอายุที่มีภาวะไขมันในเลือดผิดปกติ เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลประกอบด้วย 1) แบบวัดพฤติกรรมจัดการตนเองของผู้สูงอายุที่มีภาวะไขมันในเลือดผิดปกติ และ 2) เครื่องตรวจวัดระดับไขมันในเลือด วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพรรณนา สถิติทดสอบค่าทีชนิด 2 กลุ่มตัวอย่างเป็นอิสระต่อกันและสถิติทดสอบค่าทีชนิด 2 กลุ่มตัวอย่างไม่เป็นอิสระต่อกัน

ผลการศึกษาพบว่า

1. ค่าเฉลี่ยความแตกต่างของคะแนนพฤติกรรมกรรมการจัดการตนเองของผู้สูงอายุที่มีภาวะไขมันในเลือดผิดปกติของกลุ่มที่เข้าร่วมโปรแกรมสนับสนุนการจัดการตนเองสูงกว่ากลุ่มที่ได้รับการพยาบาลตามปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ $p < .001$
2. ค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมกรรมการจัดการตนเองของผู้สูงอายุที่มีภาวะไขมันในเลือดผิดปกติหลังเข้าร่วมโปรแกรมสนับสนุนการจัดการตนเองสูงกว่าก่อนเข้าร่วมโปรแกรมสนับสนุนการจัดการตนเองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ $p < .001$
3. ค่าเฉลี่ยระดับโคเลสเตอรอลรวม ไตรกลีเซอไรด์ แอลดีแอลโคเลสเตอรอล และเอชดีแอลโคเลสเตอรอลของผู้สูงอายุที่มีภาวะไขมันในเลือดผิดปกติก่อนและหลังเข้าร่วมโปรแกรมสนับสนุนการจัดการตนเองไม่แตกต่างกัน
4. ค่าเฉลี่ยระดับโคเลสเตอรอลรวมของกลุ่มทดลองที่เข้าร่วมโปรแกรมสนับสนุนการจัดการตนเองและกลุ่มควบคุมไม่แตกต่างกัน
5. ค่าเฉลี่ยระดับไตรกลีเซอไรด์ของกลุ่มทดลองที่เข้าร่วมโปรแกรมสนับสนุนการจัดการตนเองมีค่าต่ำกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ $p < .05$
6. ค่าเฉลี่ยระดับแอลดีแอลโคเลสเตอรอลของกลุ่มทดลองที่เข้าร่วมโปรแกรมสนับสนุนการจัดการตนเองสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ $p < .01$
7. ค่าเฉลี่ยระดับเอชดีแอลโคเลสเตอรอลในเลือดของกลุ่มทดลองที่เข้าร่วมโปรแกรมสนับสนุนการจัดการตนเองสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ $p < .01$

ผลการวิจัยครั้งนี้แสดงให้เห็นว่า โปรแกรมสนับสนุนการจัดการตนเองมีผลให้ผู้สูงอายุที่มีภาวะไขมันในเลือดผิดปกติมีพฤติกรรมกรรมการจัดการตนเองดีขึ้น แต่ยังไม่เห็นผลชัดเจนในการควบคุมระดับไขมันในเลือดที่ผิดปกติ

Thesis Title Effects of a Self-management Supporting Program on Self- management Behaviors and Serum Lipid Level Among Elders with Dyslipidemia

Author Miss. Sutthilak Chantawang

Degree Master of Nursing Science (Gerontological Nursing)

Thesis Advisory Committee

Assistant Professor Dr. Sirirat Panuthai Advisor

Lecturer Dr. Totsaporn Khampolsiri Co-advisor

ABSTRACT

Dyslipidemia is a chronic illness and a risk factor of cardiovascular disease. Supporting dyslipidemia self-management in elderly people will help control serum lipid level. This experimental study aimed to determine the effects of a self-management supporting program on self-management behaviors and serum lipid level among elders with dyslipidemia. The samples were 51 elders, 60 years and older, with dyslipidemia who followed up at a medical clinic in the out patient department at Maharaj Nakorn Chiang Mai hospital during March to July 2011. Subjects were randomly assigned into experimental and control groups: 26 persons in the control group and 25 persons in the experimental group. Subjects in the control group received routine care while those in the experimental group attended the Self-management Supporting Program for elderly people with dyslipidemia. The research instruments consisted of the Self-management Supporting Program for elderly people with dyslipidemia. The instruments used for data collection consisted of 1) a questionnaire of self- management behavior for elderly people with dyslipidemia, and 2) serum lipid analyzer. Data were analyzed by descriptive statistics, t-test for independent and dependent samples.

The results of this study revealed that:

1. The mean difference of self-management behavior score of the experimental group after attending the Self-management Supporting Program was significantly higher than that of the control group at a level of $p < .001$.
2. The mean self-management behavior score of the experimental group after attending the Self-management Supporting Program was significantly higher than that of before at a level of $p < .001$.
3. The mean values of total cholesterol, triglyceride, LDL cholesterol and HDL cholesterol of the experimental group before and after attending the Self-management Supporting Program were not significantly different.
4. The mean value of total cholesterol of the experimental group after attending the Self-management Supporting Program and the control group were not significantly different.
5. The mean value of triglyceride of the experimental group after attending the Self-management Supporting Program was significantly lower than that of the control group at a level of $p < .05$.
6. The mean value of LDL cholesterol of the experimental group after attending the Self-management Supporting Program was significantly higher than that of the control group at a level of $p < .001$.
7. The mean value of HDL cholesterol of the experimental group after attending the Self-management Supporting Program was significantly higher than that of the control group at a level of $p < .01$.

Results from this study indicate that a self-management supporting program is effective in improving self-management behaviors of elderly people with dyslipidemia but does not have clear effect on controlling of serum lipid level.